

OPĆI UVJETI UGOVORA O OPERATIVNOM LEASINGU 01_23

ZNAČENJE IZRAZA

Ugovor o operativnom leasingu je pravni posao u kojem Primatelj leasinga u razdoblju korištenja Objekta leasinga plaća Davatelju leasinga određenu naknadu koja ne mora uzimati u obzir cjelokupnu vrijednost Objekta leasinga. Ovi Opći uvjeti sastavni su dio Ugovora o operativnom leasingu zaključenom između Davatelja leasinga i Primatelja leasinga.

Izrazi definirani Ugovorom o operativnom leasingu imaju, ako što drugo nije izričito određeno, isto značenje kao i u ovim Općim uvjetima.

Davatelj leasinga - označava društvo Raiffeisen Leasing d.o.o., Zagreb.

Primatelj leasinga - označava fizičku ili pravnu osobu, koja s društvom Raiffeisen Leasing d.o.o. kao Davateljem leasinga zaključuje Ugovor o operativnom leasingu.

Jamac je osoba koja Davatelju leasinga za cijelu obvezu Primatelja leasinga, kao glavnog dužnika, odgovara solidarno s Primateljem leasinga, na isti način i pod istim uvjetima kao i sam Primatelj leasinga.

Dobavljač objekta leasinga - označava fizičku ili pravnu osobu koja s Davateljem leasinga sklapa ugovor na osnovi kojeg Davatelj leasinga stječe pravo vlasništva na Objektu leasinga osim ako Dobavljač Objekta leasinga i Davatelj leasinga nisu ista osoba.

Objekt leasinga - označava pokretninu koja predstavlja predmet Ugovora o leasingu, a koju je Primatelj leasinga sam izabrao kod Dobavljača Objekta leasinga. Objekt leasinga može biti i buduća stvar.

Ostatak vrijednosti - predstavlja sporazumno utvrđenu vrijednost Objekta leasinga u trenutku isteka ugovorenog trajanja Ugovora, koja se temelji na očekivanoj vrijednosti Objekta leasinga u trenutku isteka ugovorenog trajanja Ugovora i ugovorenim načinu korištenja, te je kao takav jedan od elemenata izračuna visine obroka leasinga. Ovako ugovoreni ostatak vrijednosti ne mora biti jednak tržišnoj vrijednosti odnosno ostvarenoj prodajnoj cijeni u trenutku prestanka Ugovora.

Leasing obrok je ugovoreni novčani iznos koji se Primatelj leasinga obvezuje plaćati Davatelju leasinga u određenim vremenskim razmacima.

Pojedine naknade su naknade koje će Davatelj leasinga pri sklapanju Ugovora i u redovnoj otplati Ugovora naplatiti Primatelju leasinga (leasing obroci, akontacija i trošak obrade Ugovora).

Ukupan iznos naknada - predstavlja zbroj pojedinih naknada.

Ostale naknade (posebne naknade, ostali troškovi) predstavljaju naknade za koje Davatelj leasinga može teretiti Primatelja leasinga u trenutku sklapanja Ugovora ili tijekom njegovog trajanja, a koje ne predstavljaju Pojedine naknade.

1. NABAVA OBJEKTA

Davatelj leasinga preuzima obvezu nabave Objekta leasinga od Dobavljača Objekta leasinga. Primatelj leasinga je sam, neposredno kod Dobavljača pregledao i o svom trošku i riziku odabrao Objekt leasinga, te je upoznat s uvjetima isporuke i cijene Objekta leasinga. Iz tog razloga, Davatelj leasinga ne odgovara za ispravnost, određenu stanje, podesnost i prikladnost za upotrebu, niti za svojstva i materijalne nedostatke Objekta leasinga. Svi prigovori koje bi Primatelj leasinga mogao imati glede Objekta leasinga moraju se uputiti izravno Dobavljaču u zakonskom roku. Primatelj leasinga, potpisom Ugovora o operativnom leasingu izjavljuje da je Objekt leasinga sam izabrao kod Dobavljača i da je sam ugovorio uvjete isporuke i plaćanja, iz kojeg razloga je odgovoran za odabir Dobavljača i za sve štetne posljedice koje bi iz tog odnosa mogle nastati. Davatelj leasinga ne odriče se svojih eventualnih prava iz jamstva Objekta leasinga. Primatelj leasinga se obvezuje na svoj rizik i o svom trošku poduzeti sve eventualno potrebne radnje i mjere za urednu montažu i stavljanje u pogon Objekta leasinga kao i isti preuzeti na dogovoreno mjestu i u dogovoreno vrijeme. Primatelj leasinga se obvezuje da će preuzeti Objekt leasinga i u slučaju kašnjenja isporuke do 120 dana nakon dogovorenog roka. Davatelj leasinga zbog neispunjenja obveze preuzimanja Objekta leasinga može raskinuti Ugovor. U tom slučaju, Primatelj leasinga se obvezuje nadoknaditi Davatelju leasinga sve do tada nastale troškove kao i naknaditi mu štetu. Prilikom preuzimanja Objekta leasinga Dobavljač i Primatelj leasinga će sastaviti i potpisati Zapisnik o primopredaji s opisom svih eventualnih nedostataka. O vidljivim i skrivenim nedostacima Primatelj leasinga će odmah pisanim putem obavijestiti Dobavljača i Davatelja leasinga. Štetu nastalu zbog propusta ili nepotpunog pregleda Objekta leasinga od strane Primatelja leasinga ne snosi Davatelj leasinga, iz kojeg razloga je Primatelj leasinga

dužan podmirivati Davatelju leasinga sve obveze iz Ugovora o operativnom leasingu.

Primatelj leasinga nadalje prima na znanje da će Davatelj leasinga sklopiti kupoprodajni ugovor s Dobavljačem odnosno naručiti Objekt leasinga tek nakon stupanja na snagu Ugovora o operativnom leasingu.

2. VLASNIŠTVO

Objekt leasinga je za cjelokupno vrijeme trajanja Ugovora o operativnom leasingu u vlasništvu Davatelja leasinga. Primatelj leasinga stječe pravo korištenja Objekta leasinga te je nesamostalni posjednik Objekta leasinga. U slučaju neposredne isporuke Objekta leasinga Primatelju leasinga, vlasništvo nad Objektom leasinga se primanjem u posjed od strane Primatelja leasinga stječe za Davatelja leasinga. Primatelj leasinga ne može prenijeti vlasništvo Objekta leasinga niti ga smije opteretiti niti dati u zakup ili na bilo koji drugi način pravno raspolagati s Objektom leasinga. Nitko ne može posjedovanjem steći vlasništvo Objekta leasinga temeljem dosjlosti. Primatelj leasinga je obavezan Objekt leasinga držati i prikazivati odvojeno od svoje imovine. Primatelj leasinga obavezan je označiti Objekt leasinga kao vlasništvo Davatelja leasinga i dužan je brinuti se da se Objekt leasinga uvijek može identificirati kao vlasništvo Davatelja leasinga. Primatelj leasinga ni u kojem slučaju nema pravo zadržanja na Objektu leasinga, bez obzira iz kojeg odnosa i po kojem temelju potječe moguća tražbina Primatelja leasinga prema Davatelju leasinga. Kod leasinga motornih vozila Davatelj leasinga zadržava po potrebi jedan primjerak ključeva vozila.

Nakon isteka Ugovora o operativnom leasingu, odnosno plaćanjem posljednjeg obroka i svih ostalih eventualnih obaveza Primatelja leasinga nastalih za vrijeme trajanja leasinga, prestaju sva međusobna prava i obveze Ugovornih strana.

3. OSIGURANJE

Za cjelokupnog trajanja Ugovora o operativnom leasingu, Primatelj leasinga je obavezan, u ime Davatelja leasinga kao osiguranika i vlasnika Objekta leasinga ugovoriti u svojstvu ugovaratelja osiguranja propisano osiguranje Objekta leasinga od svih rizika struke, u opsegu i na način koji odredi Davatelj leasinga (npr. osiguranje protiv požara, elementarnih nepogoda, izljeva vode, krađe, loma i dr.), od kojih se Objekt leasinga može osigurati kod osiguravatelja. Pravo izbora osiguratelja zadržava Davatelj leasinga kao vlasnik Objekta leasinga. Ako je Objekt leasinga motorno vozilo, tada mora biti ugovoreno obvezno osiguranje kao i potpuno kasko osiguranje, koje pokriva rizike iz nezgode krađe, za cijelo vrijeme trajanja leasinga. Primatelj leasinga će Davatelju leasinga dostaviti dokaz da je sklopio navedeno osiguranje prije preuzimanja Objekta leasinga. Primatelj leasinga je dužan uredno plaćati premije osiguranja za cijelo vrijeme trajanja Ugovora o operativnom leasingu, te kopije svih polica dostavljati na adresu Davatelja leasinga. Primatelj leasinga se obvezuje da će odštetu koju mu osiguranje isplati u slučaju naknade štete upotrijebiti za otklanjanje nastale štete na Objektu leasinga i to isključivo kod za to ovlaštenih osoba.

U slučaju da Primatelj leasinga ne osigura Objekt leasinga od štetnih događaja odnosno ne produži postojeće police osiguranja i ne obavijesti Davatelja leasinga pisanim putem ili putem e-maila o izvršenom produljenju 3 dana prije isteka važećih polica osiguranja, Davatelj leasinga ima pravo ugovoriti police osiguranja na teret Primatelja leasinga. U takvom slučaju, troškovi nastali zbog eventualnog udvostručavanja polica osiguranja pada na teret Primatelja leasinga.

Ugovorne strane mogu dogovoriti da Davatelj leasinga na trošak Primatelja leasinga ugovori i osigura Objekt leasinga i to za cijelo vrijeme trajanja Ugovora o operativnom leasingu, što će se uključiti u iznos naknade za leasing (ugovor all inclusive).

U slučaju da Primatelj leasinga ne osigura Objekt leasinga od štetnih događaja, a štetni događaj nastupi, Primatelj leasinga i dalje ostaje u obvezi plaćanja obroka prema zaključenom Ugovoru, i naknade cjelokupne štete na Objektu leasinga.

Ukoliko Primatelj leasinga nakon isteka Ugovora o operativnom leasingu ne izvrši povrat ili kasni s povratom Objekta leasinga, na način kako je to propisano ovim Općim uvjetima, obavezan je osigurati Objekt leasinga sve dok stvarno ne preda Objekt leasinga u posjed

Davatelju leasinga. U protivnom, Davatelj leasinga će za isto teretiti Primatelja leasinga, kao i u slučaju da osiguravajuće društvo takvu premiju osiguranja zaračuna Davatelju leasinga. Opisana tražbina Davatelja leasinga prema Primatelju leasinga smatrati će se tražbinom iz Ugovora o leasingu. Davatelj leasinga ima pravo tražiti promjenu uvjeta osiguranja navedenih u polici osiguranja, ukoliko procijeni da su oni za njega nepovoljni.

Police osiguranja, kao i Opći uvjeti osiguravatelja sastavni su dio Ugovora o operativnom leasingu, a potpisom ovih Općih uvjeta Primatelj leasinga izjavljuje da je upoznat s Uvjetima osiguranja od automobilske odgovornosti i Uvjetima osiguranja od automobilske kasko izdanih i važećih od strane osiguravajuće kuće koju odredi Davatelj leasinga te da je iste primio.

4. PREGLED OBJEKTA LEASINGA

Primatelj leasinga obavezan je omogućiti Davatelju leasinga i/ili osobi koju on odredi u svako doba nesmetan pristup i pregled Objekta leasinga. Primatelj leasinga mora najkasnije u roku od 15 dana od dana kada mu je Davatelj leasinga uputio pisani zahtjev za pregled Objekta leasinga, dostaviti Objekt leasinga na pregled i uvid Davatelju leasinga, na mjesto koje odredi Davatelj leasinga. U slučaju da Primatelj leasinga ne omogućiti Davatelju leasinga pregled Objekta leasinga, Davatelj leasinga ima pravo raskinuti Ugovor o operativnom leasingu i pravo na naknadu štete.

5. ODGOVORNOST ZA OBJEKT LEASINGA

Primatelj leasinga obavezan je s pažnjom dobrog gospodarstvenika voditi brigu o stalnom besprijekornom, funkcionalnom i za upotrebu sigurnom stanju Objekta leasinga. Održavanje i popravci Objekta leasinga smiju biti obavljani samo u radionicama ovlaštenim za održavanje i popravak Objekta leasinga koje odredi Davatelj leasinga. Ako je to objektivno opravdano i moguće, Primatelj leasinga mora sklopiti ugovor o održavanju Objekta leasinga sa serviserom, te jedan primjerak takvog Ugovora dostaviti na pohranu Davatelju leasinga. Objekt leasinga mora se koristiti na uobičajeni način, poštujući pri tome upute za rukovanje Objektom leasinga. U slučaju prekomjernog korištenja Objekta leasinga Davatelj leasinga ima pravo obračunati i naplatiti Primatelju leasinga odgovarajuću naknadu. Izmjene na Objektu leasinga kao i priključenje, sjedinjenje ili ugradnja Objekta leasinga u ili s drugim predmetima i stvarima dopušteno je samo uz prethodnu pisanu suglasnost Davatelja leasinga. Objekt leasinga smije koristiti samo Primatelj leasinga, odnosno osobe kojima Davatelj leasinga izda posebnu pisanu dozvolu za korištenje Objekta leasinga.

Ukoliko je objekt leasinga vozilo, odnosno plovilo, Primatelj leasinga se obvezuje dokumentaciju vezanu za korištenje Objekta leasinga (prometnu dozvolu kao i ostale dokumente) držati isključivo kod sebe, a ne u Objektu leasinga. Primatelj leasinga se obvezuje predati Davatelju leasinga i sredstva za deblokadu pogona, alarma i ostalih uređaja koje naknadno ugrađuje u Objekt leasinga. Primatelj leasinga se obvezuje da neće Objekt leasinga koristiti u područjima u kojima osiguravajuće društvo kod kojeg je zaključen Ugovor o kasko osiguranju ne priznaje to osiguranje (npr. ratno područje i pojedine države).

U slučaju nastanka štetnog događaja (npr. krađe) te nemogućnosti realizacije osiguranja zbog neposjedovanja potrebne dokumentacije i kopije ključeva (za vozila i plovila) odnosno nepokrivanja navedenog rizika od strane osiguravatelja, za štetu je odgovoran isključivo Primatelj leasinga.

Primatelj leasinga je dužan uz punomoć Davatelja leasinga pravovremeno obaviti/obavljati tehnički pregled i registraciju objekta leasinga odnosno pravovremeno produljiti registraciju objekta leasinga u za to zakonom propisanim rokovima, izuzev ukoliko je riječ o objektu leasinga koji ne podliježe obvezi registracije.

6. PLAĆANJE LEASINGA

Osnovicu za izračun visine glavnice mjesečnog obroka čini otplatna vrijednost (iznos neto nabavne cijene Objekta leasinga umanjena za visinu možebitne jamčevine **i/ili posebne najamnine, kao i ostatka vrijednosti**) te uvjeti refinanciranja Davatelja leasinga na tržištu novca (EURIBOR). Mjesečni obrok **ugovara se u eurima (EUR)** te može biti fiksni ili promjenjiv. Mjesečni obrok se mijenja ovisno o:

- promjeni nabavnih troškova Objekta leasinga;
- izmjeni ili uvođenju novih javnih pristojbi, taksi, poreza i sl. u odnosu na leasing poslovanje ili Objekt leasinga;
- povećanom opsegu korištenja ili korištenju Objekta leasinga u suprotnosti s odredbama Ugovora o leasingu;
- promjeni EURIBOR-a

Kada je ugovoren fiksni mjesečni obrok, isti se ne mijenja za cijelo trajanje otplate leasinga.

Kada je ugovoren mjesečni obrok uz primjenu EURIBOR-a za EUR, promjenom referentne kamatne stope Davatelju leasinga pristoji pravo promijeniti visinu mjesečnog obroka i sukladno tomu promijeniti iznos računa za mjesečni obrok leasinga a kako je detaljno opisano u točki 7. ovih Općih uvjeta.

Obavijest o promjeni visine mjesečnog obroka dostavlja se Primatelju leasinga na računu za prvi mjesec referentnog period kada se mijenja mjesečni obrok.

U slučaju promjene vrijednosti **ugovorene referentne kamatne stope** (RKS), leasing obrok usklađuje se na kraju svakog pojedinog indeksnog razdoblja ukoliko je promjena veća od ugovorene tolerancije.

Mjesečni obroci izraženi su u **eurima (EUR)**, a obračunavaju se svakog 1. (prvog) u mjesecu.

Sve kamate i naknade prema Primatelju leasinga, Davatelj leasinga ugovara, obračunava i naplaćuje prema Ugovoru o operativnom leasingu, Općim uvjetima i Odluci o visini naknada i troškovima za usluge, javno dostupnoj na internetskim stranicama www.raiffeisen-leasing.hr i oglasnoj ploči u poslovnim prostorijama Davatelja leasinga.

Obračunate mjesečne obroke Primatelj leasinga dužan je platiti u roku od 8 (osam) dana, tj. do datuma dospijeća označenog na računu.

Mjesečni obroci uvećavaju se za iznos PDV i ostalih eventualnih poreza i obveza.

Na zakašnjele uplate mjesečnih obroka Davatelj leasinga naplaćuje Primatelju leasinga zakonsku zateznu kamatu, koja se obračunava po uplati ili na kraju mjeseca za sva potraživanja iz ugovora u slučaju da nije bilo uplate u tom mjesecu.

U slučaju promjene nabavne cijene (navedene u ponudi) bilo od strane Dobavljača, bilo zbog promjene tvorničke cijene, važećih zakonskih propisa, poreznih stopa, pristojbi i/ili carinskih davanja, Davatelj leasinga ima pravo promijeniti mjesečni obrok, o čemu će pismeno obavijestiti Primatelja leasinga. U vezi s usklađenjem neće se sačinjavati dodatak/aneks Ugovoru o operativnom leasingu.

Ukoliko bi u vezi Ugovora nastali troškovi predfinanciranja oni će se pribrojiti nabavnoj cijeni Objekta leasinga, te će se uračunati u mjesečni obrok ili posebno zaračunati Primatelju leasinga.

S primljenim uplatama podmiruju se uvijek najstarije tražbine Davatelja leasinga, uključujući i one koje proizlaze iz drugih pravnih poslova između Davatelja i Primatelja leasinga, tako da sve obveze predstavljaju jedinstvenu obvezu Primatelja leasinga prema Davatelju leasingu

Mjesečni obroci uplaćuju se u korist računa Davatelja leasinga IBAN broj HR4724840081100159923. U slučaju da Davatelj leasinga osigurava Objekt leasinga, Davatelj leasinga ima pravo prefakturirati razliku troškova na Primatelja leasinga ispostavljanjem zasebnog računa ako se promjene uvjeti i premije osiguranja Objekta leasinga ili povećaju troškovi registracije objekta leasinga u odnosu na iznos koji je bio predviđen kod sklapanja ugovora o leasingu. U iznos mjesečnog obroka nisu uključena porezna opterećenja koja snosi Primatelj leasinga, izuzev posebnog poreza na motorna vozila (tzv. PPMV). Plaćanje mjesečnog obroka smatrati će se izvršenim kada uplata bude evidentirana na računu Davatelja leasinga. Nemogućnost ili ograničenje mogućnosti upotrebe Objekta leasinga neovisno od uzroka, kao i moguća reklamacija obračuna ne mogu biti razlog neispunjavanja obveze plaćanja mjesečnih obroka po njihovom dospijeću. Prijevremeno uplaćeni mjesečni obroci se ne vraćaju, ne ukamaćuju, niti revaloriziraju, već se prenose na račun preplate koji se zatvara zatvaranjem sljedećeg dospijelog duga.

7. PROMJENA REFERENTNE KAMATNE STOPE/ "ZAMJENSKA REFERENTNA KAMATNA STOPA"

Kada je ugovoren mjesečni obrok uz primjenu EURIBOR-a za EUR, referentna kamatna stopa označava referentnu ponudbenu kamatnu stopu koja se utvrđuje na europskom međubankarskom tržištu kojom upravlja European Money Markets Institute (ili bilo koja druga osoba koja

preuzme dužnost administratora te stope) za odgovarajući referentni period, objavljena na stranici EURIBOR01 Reuters Screen (ili bilo kojoj zamjenskoj Reuters stranici koja objavljuje tu stopu) ili na odgovarajućoj stranici nekog drugog informacijskog servisa koji objavljuje tu stopu umjesto Reutersa. U slučaju da stranica ili servis prestanu biti dostupni, Davatelj leasinga može odrediti drugu stranicu ili informacijski servis koji objavljuje stopu nakon konzultacija s Primateljem leasinga.

Podaci o visini referentne kamatne stope dostupni su Primatelju leasinga na About Euribor® | The European Money Markets Institute (EMMI) (emmi-benchmarks.eu) kao i na internetskim stranicama Raiffeisenbank Austria d.d., pod Istraživanja, Makroekonomija, Indikatori: <http://www.rba.hr>.

Referentna kamatna stopa se mijenja mjesečno (svakog 1-og u mjesecu), kvartalno (1. siječnja, 1. travnja, 1. srpnja i 1. listopada za pripadajuće tromjesečje), odnosno polugodišnje (1. siječnja i 1. srpnja za pripadajuće polugodište), ovisno o ugovorenoj RKS. U tekućem mjesecu primjenjuje se visina RKS-a od zadnjeg radnog dana prethodnog mjeseca, u tekućem kvartalu primjenjuje se visina RKS-a od zadnjeg radnog dana prethodnog kvartala (31. ožujak, 30. lipanj, 30. rujna, 31. prosinac), a u tekućem polugodištu visina RKS-a od zadnjeg radnog dana prethodnog polugodišta (30. lipanj, 31. prosinac).

Ukoliko na dan koji je određen kao dan za određivanje referentne kamatne stope za period koji slijedi ne bude objavljena vrijednost referentne kamatne stope, primijeniti će se posljednja objavljena vrijednost referentne kamatne stope.

Promjenom referentne kamatne stope Davatelju leasinga pristoji pravo promijeniti visinu mjesečnog obroka sukladno tomu promijeniti iznos računa za mjesečni obrok leasinga. Obavijest o promijeni mjesečnog obroka dostavlja se Primatelju leasinga u pisanom obliku, i to uz račun za prvi mjesec referentnog perioda kada se mijenja mjesečni obrok a koji račun Davatelj leasinga izdaje/obračunava Primatelju leasinga svakog 1. (prvog) dana u mjesecu za tekući mjesec.

U slučaju nastupa okolnosti koje iniciraju uvođenje „zamjenske referentne kamatne stope“ Davatelj leasinga će o novoj zamjenskoj referentnoj kamatnoj stopi pisanim putem obavijestiti Primatelja Leasinga 15 (petnaest) dana prije promjene, te nastavno na postignut dogovor sa Primateljem leasinga zamjenska referentna kamatna stopa će se primjenjivati retroaktivno od datuma navedenog u samoj obavijesti Davatelja leasinga. Po primitku obavijesti i postignutom dogovoru Primatelju leasinga se dostavlja Aneks ugovora.

Ukoliko je Primatelj leasinga po Ugovoru o leasingu pravna osoba tada uvođenje zamjenske kamatne stope moguće je u slučaju da:

1. se metodologija, formula ili drugi način utvrđivanja Referentne kamatne stope značajno izmjeni;
2. Administrator Referentne kamatne stope ili njegovo nadzorno tijelo objave da:

- a. je administrator insolventan ili je objavljena informacija o prijavi sudu ili drugom nadležnom tijelu, burzi ili drugom sličnom sudskom, upravnom ili nadzornom tijelu koja razumno potvrđuje da je administrator insolventan,
- b. je administrator trajno prestao ili će prestati pružati Referentnu kamatnu stopu i da, u to vrijeme, ne postoji slijednik administratora koji će nastaviti pružati Referentnu kamatnu stopu,
- c. Referentna kamatna stopa je trajno prestala ili će prestati biti u upotrebi, ili
- d. se Referentna kamatna stopa više ne smije koristiti; ili

3. administrator Referentne kamatne stope utvrdi da bi Referentna kamatna stopa trebala biti izračunavana u skladu sa smanjenim doprinosima ili planovima ili drugim dogovorima za oporavak ili nastavak pružanja i bilo okolnosti koje su dovele do takvog izračuna (po mišljenju Davatelja leasinga) privremene ili je Referentna kamatna stopa izračunavana u skladu s bilo kojim takvim planom ili dogovorom u periodu ne kraćem od 60 dana, ili

4. Referentna kamatna stopa, po mišljenju Davatelja leasinga, više nije primjerena za svrhu izračuna kamatne stope temeljem Ugovora; Davatelj leasinga će obavijestiti Primatelja leasinga i utvrditi novu referentnu stopu („Zamjenska referentna stopa“) prema sljedećim pravilima:

- A. Kao Zamjenska referentna stopa utvrditi će se referentna stopa koju će nadležno tijelo, prema javnim, primjenjivim pravilima,

neovisno od namjere ugovornih strana, odrediti kao zamjenu za Referentnu kamatnu stopu;

- B. Ako nadležno tijelo ne odredi zamjenu za Referentnu kamatnu stopu Davatelj leasinga će, ako je moguće, kao Zamjensku referentnu stopu izabrati referentnu stopu koja je prema metodologiji, formuli i načinu utvrđivanja najbližnja Referentnoj kamatnoj stopi;
 - C. Ako Zamjensku referentnu stopu nije moguće utvrditi niti na jedan od načina navedenih u točkama A. i B. Davatelj leasinga će odrediti zamjensku referentnu stopu kao aritmetičku sredinu ponuđenih stopa za one depozite u odgovarajućoj valuti leasing ugovora na rok koji odgovara Referentnom razdoblju, koristeći kotaciju koju je dobio od Raiffeisen Bank Austria d.d. Zagreb (RBHR), a koje su RBHR ponudile tri vodeće komercijalne banke aktivne na referentnom međubankarskom tržištu;
- Ako Zamjensku referentnu stopu nije moguće utvrditi niti na jedan od načina navedenih u točkama A., B. i C. Davatelj leasinga će kao Zamjensku referentnu stopu primjenjivati stopu, koju će dobiti od RBHR, a po kojoj RBHR uobičajeno pribavlja sredstva.

Zamjenska referentna stopa će očuvati ekonomsku vrijednost transakcije financirane temeljem ovih Općih uvjeta odnosno Ugovora o leasingu, uzimajući u obzir tada važeću tržišnu praksu, i u svrhu izbjegavanja sumnje, može uključivati upotrebu zamjenske referentne vrijednosti uključujući prilagodbu marže u svrhu umanjenja ili eliminiranja, u mjeri u kojoj je to razumno moguće, prijenosa ekonomske vrijednosti s jedne na drugu ugovornu stranu kao rezultat primjene takve zamjenske referentne vrijednosti.

Ukoliko je Primatelj leasinga po Ugovoru o leasingu fizička osoba tada uvođenje zamjenske kamatne stope moguće je u slučaju da:

1. se metodologija, formula ili drugi način utvrđivanja Parametra za promjenu kamatnih stopa (dalje: Parametar) značajno izmjeni;
2. Administrator Parametra ili njegovo nadzorno tijelo objave da:
 - a) je administrator insolventan ili je objavljena informacija o prijavi sudu ili drugom nadležnom tijelu, burzi ili drugom sličnom sudskom, upravnom ili nadzornom tijelu koja razumno potvrđuje da je administrator insolventan,
 - b) je administrator trajno prestao ili će prestati pružati Parametar i da, u to vrijeme, ne postoji slijednik administratora koji će nastaviti pružati Parametar,
 - c) Parametar je trajno prestao ili će prestati biti u upotrebi, ili
 - d) se Parametar više ne smije koristiti; ili
3. administrator Parametra utvrdi da bi Parametar trebao biti izračunavan u skladu sa smanjenim doprinosima ili planovima ili drugim dogovorima za oporavak ili nastavak pružanja i bilo okolnosti koje su dovele do takvog izračuna (po mišljenju Davatelja leasinga) privremene ili je Parametar izračunavan u skladu s bilo kojim takvim planom ili dogovorom u periodu ne kraćem od <90> dana, ili
4. Parametar, po mišljenju Davatelja leasinga, više nije primjeren za svrhu izračuna kamatne stope temeljem Ugovora o leasingu.

Davatelj leasinga će obavijestiti Primatelja leasinga i utvrditi novi Parametar („Alternativni parametar“) pridržavajući se pri tome tada važećih zakonskih ograničenja u pogledu promjenjivog dijela kamatne stope.

Davatelj leasinga će obavijestiti Primatelja leasinga i utvrditi novu referentnu stopu („Zamjenska referentna stopa“) prema sljedećim pravilima:

- A. Kao Zamjenska referentna stopa utvrditi će se referentna stopa koju će nadležno tijelo, prema javnim, primjenjivim pravilima, neovisno od namjere ugovornih strana, odrediti kao zamjenu za Referentnu kamatnu stopu;

Ako nadležno tijelo ne odredi zamjenu za Referentnu kamatnu stopu Davatelj leasinga će kao Zamjensku referentnu stopu primjenjivati referentnu stopu koja je prema metodologiji, formuli i načinu utvrđivanja najbližnja Referentnoj kamatnoj stopi, a koja je u skladu sa zahtjevima iz Uredbe (EU) 2016/1011 Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2016. o indeksima koji se upotrebljavaju kao referentne vrijednosti u financijskim instrumentima i financijskim ugovorima.

8. ZAŠTITA OKOLIŠA

Primatelj leasinga je obavezan, dok sve tražbine po Ugovoru o leasingu nisu u cijelosti podmirene, postupati u skladu sa svim važećim zakonskim i podzakonskim propisima, te odlukama, uputama i drugim aktima nadležnih državnih i drugih tijela, koja se odnose na zaštitu okoliša i/ili zdravlje i zaštitu ljudi, kao i s onima koji budu doneseni tijekom trajanja ugovora o leasingu.

Primatelj leasinga se obavezuje obavijestiti Davatelja leasinga pisanim putem o svakoj nemogućnosti pridržavanja s navedenim propisima i aktima te eventualnoj povredi istih, uz navođenje razloga.

Primatelj leasinga se obavezuje u primjerenom roku uskladiti svoju djelatnost i pridržavati se navedenih propisa i akata odnosno otkloniti svaku povredu istih.

9. RASKID UGOVORA I IZRADA KONAČNOG OBRAČUNA

Davatelj leasinga može u svako doba s trenutnim učinkom jednostrano raskinuti Ugovor o operativnom leasingu pisanom obavješću upućenom Primatelju leasinga ukoliko:

- Primatelj leasinga uzastopno zakasni s plaćanjem dva mjesečna obroka ili zakasni s ispunjenjem druge obveze temeljem Ugovora dulje od 30 dana;
- se Primatelj leasinga o Objektu leasinga ne brine s pažnjom dobrog gospodarstvenika ili ne provodi propisane servise i popravke ili ukoliko pravovremeno ne obavi/obavlja tehnički pregled i registraciju Objekta leasinga, odnosno produljenje registracije objekta leasinga
- Primatelj leasinga ne izvršiti Davatelja leasinga o promjeni svog prebivališta, boravišta, sjedišta ili svojeg poslodavca, odnosno prestanka svog ugovora o radu;
- Primatelj leasinga samovoljno mijenja namjenu Objekta leasinga;
- se Primatelj leasinga preseli u inozemstvo;
- je nad Primateljem leasinga otvoren postupak likvidacije, stečaja, predstečajne nagodbe ili drugi postupak usmjeren protiv njegove imovine, odnosno ako Primatelj leasinga umre;
- su Primatelj leasinga ili jamci dali pogrešne, nepotpune ili neistinite podatke o sebi ili svom financijskom ili imovinskom stanju ili drugim okolnostima koje bi mogle negativno utjecati na zaključenje ili ispunjenje ugovora;
- Primatelj leasinga postane insolventan ili obustavi ili odgodi plaćanja ili koji od njegovih računa bude blokiran;
- Objekt leasinga nije za sve vrijeme trajanja leasinga osiguran sukladno ovim Općim uvjetima;
- je objekt leasinga uništen, otuđen, trajno izgubljen tj. nije pronađen u propisanom roku;
- je nastupio ili prijeti nastup događaja, koji po razumnom mišljenju Davatelja leasinga ima za posljedicu bitnu promjenu u poslovanju, imovini, obvezama, financijskom položaju ili poslovnim izgledima Primatelja leasinga ili da se sposobnost Primatelja leasinga da ispuni svoje obveze po Ugovoru stvarno narušila ili će se narušiti;
- iz bilo kojeg razloga bilo koje od sredstava osiguranja predviđenih Ugovorom izgubi pravnu valjanost ili prestane biti izvršivo i obavezujuće za Primatelja leasinga ili njegovu imovinu;
- dodatna sredstva osiguranja nisu dostavljena Davatelju leasinga na njegov zahtjev;
- Primatelj leasinga prilikom uporabe Objekta leasinga ne postupi u skladu sa svim važećim zakonskim i podzakonskim propisima koji se odnose na zaštitu okoliša i/ili zdravlje i zaštitu ljudi, i/ili ukoliko prilikom upotrebe Objekta leasinga krši važeće zakonske i podzakonske propise (npr. upotreba ulja za loženje i sl.);
- Primatelj leasinga ne postupi po opomeni ili drugom nalogu Davatelja leasinga, odnosno ako Primatelj leasinga svojim radnjama ili propustima ugrozi pravo vlasništva ili druga prava ili interese Davatelja leasinga na Objektu leasinga ili s njim u vezi;
- ako nastupi ili prijeti nastup okolnosti koje mogu ugroziti sposobnost Primatelja leasinga da uredno izvršava svoje obveze iz Ugovora o operativnom leasingu;
- ako se pogoršalo poslovanje i materijalno financijski status Primatelja leasinga u mjeri da bi time bila ugrožena sposobnost Primatelja leasinga da uredno izvršava svoje obveze iz Ugovora o operativnom leasingu;
- ako se protiv Primatelja leasinga ili njegovog zaposlenika pokrene bilo kakav prekršajni i/ili kazneni postupak, pri čijem je počinjenju Objekt leasinga bio korišten kao sredstvo počinjenja protupravnog djela;

- ako Primatelj leasinga uslijed nastupa okolnosti opisanih u točki 7. ovih Općih uvjeta (promjena referentne kamatne stope) po obavijesti Davatelja leasinga o novoj (zamjenskoj) RKS odbije prihvatiti/potpisati odgovarajući aneks Ugovora o leasingu.

Primatelj leasinga nema pravo raskinuti Ugovor niti prijevremeno vratiti Objekt leasinga Davatelju leasinga bez prethodne pisane suglasnosti Davatelja leasinga. Vrijeme na koje je Ugovor sklopljen ujedno je za Primatelja leasinga i minimalno vrijeme trajanja leasinga. Pravo Primatelja leasinga na korištenje Objekta leasinga prestaje raskidom ili istekom Ugovora o operativnom leasingu. U tom slučaju, Primatelj leasinga ovlašćuje Davatelja leasinga da odmah preuzme Objekt leasinga u posjed.

U slučaju prijevremenog raskida Ugovora o leasingu *dospijevaju sve tražbine Davatelja leasinga prema Primatelju leasinga iz Ugovora i u vezi s Ugovorom*, te je Davatelj leasinga ovlašten obračunati i od Primatelja leasinga odjednom naplatiti:

1. sve dospjele, neplaćene mjesečne obroke do dana raskida Ugovora o leasingu
2. eventualne druge pojedine naknade, ostale naknade i troškove određene Ugovorom o leasingu, ovim Općim uvjetima i/ili Odlukom o visini naknada i troškovima za usluge (uključujući, no ne ograničavajući se na gubitak vrijednosti zbog prekomjernog oštećenja, naknadu za prekomjernu kilometražu, troškove procjene, ležarine, povrata, prijevoza, skladištenja, popravka, čišćenja),
3. naknadu štete zbog raskida ugovora u visini 3 % preostale vrijednosti ugovora o leasingu,
4. kao i naknadu štete za izgubljenu dobit koja se utvrđuje na način da se iznos neobračunatih leasing obroka uvećava za ugovoreni iznos ostatka vrijednosti objekta leasinga nakon isteka Ugovora o leasingu, te se umanjuje za iznos unovčenja objekta leasinga ili iznos procijenjene vrijednosti objekta leasinga.

Davatelj leasinga će, nakon preuzimanja Objekta leasinga u posjed, o trošku Primatelja leasinga izvršiti procjenu/e Objekta leasinga po ovlaštenoj stručnoj osobi (sudskom vještaku) radi utvrđenja stanja i vrijednosti Objekta leasinga, što uključuje vidljivu štetu, istrošenost i eventualne nedostatke na Objektu leasinga, odnosno druge elemente određene točkom 10. ovih Općih uvjeta, gubitak vrijednosti Objekta leasinga zbog prekomjernog oštećenja. Iznos procijenjene vrijednosti objekta leasinga predstavlja početnu cijenu u procesu prodaje Objekta leasinga na tržištu. Ukoliko Objekt leasinga zbog prilika na tržištu nije moguće prodati po procijenjenoj vrijednosti, Davatelj leasinga će nastaviti sa prikupom ponuda zainteresiranih kupaca te podati Objekt leasinga najboljem ponuđaču ili dati u najam, zakup ili sklopiti novi ugovor o leasingu.

Po povratu Objekta leasinga leasinga u posjed Davatelja leasinga, Davatelj leasinga će pristupiti unovčenju Objekta leasinga ili davanju istoga u operativni leasing, zakup ili najam odnosno ustupu Ugovora, te će Davatelj leasinga *u roku od 120 (stodvadeset) dana računajući od dana unovčenja Objekta leasinga ili dana davanja istoga u u operativni leasing*, zakup ili najam odnosno dana ustupa Ugovora izraditi *konačni obračun* kojim će utvrditi ukupan iznos dugovanja Primatelja leasinga nakon prijevremenog raskida Ugovora. Međutim krajnji rok za izradu konačnog obračuna jest 365 (tristošezdesetpet) dana od dana preuzimanja Objekta leasinga.

Ukoliko Objekt leasinga *ne može biti preuzet* u posjed Davatelja leasinga zbog *uništenja ili krađe*, Davatelj leasinga izradit će konačni obračun *u roku od 120 (stodvadeset) dana računajući od dana raskida Ugovora*, te će istim utvrditi ukupan iznos dugovanja Primatelja leasinga nakon prijevremenog raskida Ugovora.

Ukoliko Primatelj leasinga u slučaju prijevremenog raskida ugovora **ne izvrši povrat** Objekta leasinga u skladu s točkom 10. ovih Općih uvjeta, Davatelj leasinga izradit će konačni obračun *u roku 120 (stodvadeset) dana od dana preuzimanja Objekta leasinga u posjed*.

Konačnim obračunom Davatelj leasinga utvrdit će slijedeće:

- dospjeli neplaćeni iznos mjesečnih leasing obroka do dana raskida Ugovora o leasingu i eventualne druge pojedine naknade, ostale naknade i troškove određene Ugovorom o leasingu, ovim Općim uvjetima i/ili Odlukom o visini naknada i troškovima za usluge (uključujući, no ne

ograničavajući se na gubitak vrijednosti zbog prekomjernog oštećenja, naknadu za prekomjernu kilometražu, troškove procjene, ležarine, povrata, prijevoza, skladištenja, popravka, čišćenja), naknadu štete zbog raskida ugovora u visini 3 % preostale vrijednosti ugovora o leasingu, kao i naknadu štete za izgublenu dobit,

- te će tako utvrđeni iznos biti umanjen za iznos unovčenja Objekta leasinga (iznos unovčenja predstavlja iznos kupoprodajne cijene u slučaju kupoprodaje Objekta leasinga odnosno nabavne vrijednosti Objekta leasinga u slučaju sklapanja novog ugovora o financijskom leasingu) ili iznos procijenjene vrijednosti Objekta leasinga ukoliko Objekt leasinga ne bude unovčen do krajnjeg roka za izradu konačnog obračuna. Davatelj leasinga može u konačnom obračunu, umjesto iznosa unovčenja objekta leasinga, iskazati procijenjenu vrijednost Objekta leasinga.

Davatelj leasinga će konačni obračun dostaviti Primatelju leasinga.

Eventualnu pozitivnu razliku ostvarenu unovčenjem ili davanjem u operativni leasing, najam ili zakup Objekta leasinga (ukoliko se ista utvrdi konačnim obračunom) zadržava Davatelj leasinga.

U slučaju raskida Ugovora, Davatelj leasinga ima pravo za podmirenje dugovanja Primatelja leasinga iskoristiti postojeća sredstva osiguranja plaćanja, solidarno jamstvo i sudužništvo te primljenu jamčevinu. Davatelj leasinga ovlašten je sredstva osiguranja i jamčevinu zadržati sve do potpunog podmirenja dugovanja Primatelja leasinga po konačnom obračunu te će eventualna neiskorištena sredstva vratiti Primatelju leasinga u roku od 60 (šezdeset) dana od dana potpunog podmirenja dugovanja.

Ukoliko Davatelj leasinga ne bude u mogućnosti izvršiti povrat instrumenta osiguranja uslijed činjenice da mu isti neće biti dostavljen u navedenom roku od strane Financijske agencije, odnosno drugog nadležnog tijela za provođenje ovrhe, tada će povrat predmetnog instrumenta osiguranja biti izvršen u roku od 60 (šezdeset) dana od dana kada nadležno tijelo izvrši dostavu instrumenta osiguranja Davatelju leasinga.

10. POVRAT OBJEKTA LEASINGA

Nakon isteka Ugovora o operativnom leasingu ili u slučaju raskida ili drugog načina prestanka Ugovora o operativnom leasingu Primatelj leasinga je obavezan Objekt leasinga bez odgode u urednom stanju i prema uputama Davatelja leasinga dostaviti na određeno mjesto u Republici Hrvatskoj, kao i bez odgode odjaviti Objekt leasinga i Davatelju leasinga predati dokumentaciju o istome. Ako Primatelj leasinga ne izvrši tu obvezu, Davatelj leasinga može organizirati povrat Objekta leasinga na rizik i trošak Primatelja leasinga. Davatelj leasinga u tom slučaju, i u slučaju da postoji opasnost od zakašnjenja, ima pravo bez najave neposredno stupiti u posjed Objekta leasinga i bez sudjelovanja Primatelja leasinga, a Primatelj leasinga se unaprijed odriče svih prigovora kao i prava na posjedovnu zaštitu. Ako je Objekt leasinga priključen, sjedinjen ili ugrađen u druge objekte u vlasništvu Primatelja leasinga ili drugih osoba, Davatelj leasinga, odnosno njegov zastupnik, ima pravo odvojiti te objekte. U slučaju da Davatelj leasinga mora organizirati povrat Objekta leasinga, Davatelj leasinga ima pravo zaračunati Primatelju leasinga trošak povrata objekta leasinga. Davatelj leasinga ima pravo na trošak Primatelja leasinga uspostaviti prijašnje stanje na Objektu leasinga (popravkom, uklanjanjem ili ugradnjom dijelova i uređaja). U slučaju da Objekt leasinga ne bude vraćen u besprijekornom stanju Primatelj leasinga je obavezan Davatelju leasinga nadoknaditi iznos štete čija visina je procijenjena po ovlaštenoj stručnoj osobi (sudskom vještaku ili procjenjitelju osiguravatelja, po izboru Davatelja leasinga). Primatelj leasinga ovlašten je ukloniti sve ugradnje i izmjene na Objektu leasinga koje se mogu ukloniti bez štete na Objektu leasinga, da bi se isti doveo u prvobitno stanje. Sve ugradnje i izmjene na Objektu leasinga koje nisu uklonjene prije povrata Objekta leasinga postaju vlasništvom Davatelja leasinga u trenutku povrata Objekta leasinga. Prilikom povrata Objekta leasinga sva pripadajuća oprema i svi dokumenti koji se odnose na Objekt leasinga (servisni list, ključevi, prometna dozvola i sl.) moraju se vratiti Davatelju leasinga. Prilikom povrata Objekta leasinga, ovlaštena osoba na trošak Primatelja leasinga sastavlja zapisnik o ispitivanju i pregledu Objekta leasinga u kojem se navode svi nedostaci nastali na Objektu leasinga. Ako Primatelj leasinga odmah ne stavi prigovor na zapisnik smatrati će se da ga je prihvatio. Davatelj leasinga je ovlašten po povratu Objekta leasinga izvršiti procjenu vrijednosti Objekta leasinga po ovlaštenoj stručnoj osobi (sudskom

vještaku ili procjenjitelju osiguravatelja, po izboru Davatelja leasinga), a na trošak Primatelja leasinga.

Ukoliko Primatelj leasinga ne vrati Objekt leasinga na zatražen način, smatra se da je otuđio Objekt leasinga, također se smatra da je Primatelj leasinga svjestan svih kaznenopravnih radnji i ostalih posljedica svog protupravnog ponašanja, da čini kazneno djelo krađe i utaje, te je Davatelj leasinga ovlašten pred nadležnim državnim tijelima podnijeti odgovarajuće prijave. U navedenom slučaju Primatelj leasinga je dužan platiti ugovornu kaznu za neizvršenje nenovčane obveze povrata Objekta leasinga uslijed raskida ili drugog načina prestanka Ugovora o operativnom leasingu, i to u visini dvostrukog iznosa posljednjeg fakturiranog mjesečnog obroka za svaki započeti mjesec neizvršenja nenovčane obveze povrata Objekta leasinga uslijed raskida ili drugog načina prestanka Ugovora o operativnom leasingu.

Sve troškove koji nastanu zbog vraćanja Objekta leasinga, uključujući i eventualne putne troškove djelatnika Davatelja leasinga i/ili trećih osoba, obvezuje se snositi Primatelj leasinga.

U slučaju redovitog isteka Ugovora Davatelj leasinga će u roku od 60 (šezdeset) dana od dana kada je Primatelj leasinga podmrio sva dugovanja prema Davatelju leasinga temeljem Ugovora i Davatelju leasinga dostavio dokumentaciju o istome, te vratio Objekt leasinga u stanju kako je određeno Ugovorom, dostaviti Primatelju leasinga konačan obračun Ugovora te mu vratiti neiskorištena sredstva osiguranja i neiskorištenu jamčevinu ukoliko je dana po Ugovoru.

Ukoliko Davatelj leasinga ne bude u mogućnosti izvršiti povrat instrumenta osiguranja uslijed činjenice da mu isti neće biti dostavljen u navedenom roku od strane Financijske agencije, odnosno drugog nadležnog tijela za provođenje ovrhe, tada će povrat predmetnog instrumenta osiguranja biti izvršen u roku od 60 (šezdeset) dana od dana kada nadležno tijelo izvrši dostavu instrumenta osiguranja Davatelju leasinga.

11. NEZGODA, ŠTETA, ILI POTPUNA ŠTETA OBJEKTA LEASINGA

U slučaju nezgode Primatelj leasinga je obavezan bez odgode izvijestiti policiju i Davatelja leasinga te Objekt leasinga na vlastiti trošak dopremiti u radionicu ovlaštenu za popravak, koju odredi Davatelj leasinga. Primatelj leasinga je također obavezan poduzeti sve potrebne mjere i radnje koje propisuje osiguravatelj Objekta leasinga glede postupka uredne i pravodobne prijave štete, procjene nastalih oštećenja na Objektu leasinga i likvidacije štete. Nakon obračuna štete od strane osiguravatelja, Izjavu o namirenju ovlašten je ovjeriti i potpisati isključivo Davatelj leasinga kojem se isplaćuju i svi utvrđeni iznosi naknade materijalne štete. Ako se na Objektu leasinga utvrdi potpuna šteta dolazi do raskida ugovora sukladno točki 9. ovih Općih uvjeta.

Kod krađe Objekta leasinga Primatelj leasinga je obavezan bez odgode podnijeti prijavu krađe nadležnoj policijskoj postaji i tražiti odgovarajući zapisnik koji je dužan u roku od 3 dana predati Davatelju leasinga. Ako u roku od 30 dana od prijave krađe nadležnoj policijskoj postaji Objekt leasinga ne bude pronađen, u tom slučaju dolazi do raskida Ugovora o operativnom leasingu, sukladno točki 9. Općih uvjeta.

Ako u bilo kojem od gore navedenih slučajeva šteta koju pretrpi Davatelj leasinga ne bi bila u potpunosti nadoknađena od strane osiguravatelja, Davatelj leasinga ima pravo naplatiti od Primatelja leasinga razliku pretrpljene štete. Davatelj leasinga ne odgovara za gubitak, štetu ili krađu predmeta koji pripadaju Primatelju leasinga ili trećim osobama iz Objekta leasinga.

Ukoliko osiguravajuće društvo na temelju uvjeta osiguranja, nije dužno platiti nastalu štetu, tada Primatelj leasinga mora Davatelju leasinga platiti ukupnu štetu i nadoknaditi uz to vezane troškove, odnosno o svom trošku staviti Objekt leasinga u prvobitno stanje.

Ako se Objekt leasinga ne može staviti u prvobitno stanje, a Osiguravajuće društvo nije dužno namiriti nastalu štetu, ili ju ne namiruje u cijelosti, tada štetu namiruje Primatelj leasinga, te se po namirenju te štete Ugovor smatra konzumiranim.

Ukoliko je Objekt leasinga vozilo, gore navedeno se prvenstveno odnosi na vožnju u pijanom stanju, upravljanje vozilom od strane neovlaštene osobe, upravljanje vozilom pod utjecajem droga ili teških lijekova te u neuravnoteženom psihičkom stanju.

Za prometne prekršaje, štete, nezgode i bilo kakve druge troškove prouzročene Objektom leasinga isključivo je odgovoran Primatelj leasinga. Radi podmirenja na taj način nastalih troškova ili obveza, Davatelj leasinga

ovlašten je i nakon raskida ili isteka Ugovora o operativnom leasingu zadržati i upotrijebiti sredstva osiguranja.

12. AKONTACIJA, JAMČEVINA I POSEBAN POREZ NA MOTORNA VOZILA (PPMV)

Primatelj leasinga je dužan prije stupanja na snagu Ugovora o operativnom leasingu platiti jamčevinu i/ili akontaciju, te platiti trošak obrade po ugovoru i to najviše u roku do deset (10) dana nakon potpisivanja Ugovora o operativnom leasingu i Općih uvjeta.

Ukoliko je objekt leasinga motorno vozilo, sastavni dio nabavne vrijednosti Objekta leasinga je poseban porez na motorna vozila (tzv. PPMV) koji je Primatelj leasinga u obvezi naknaditi/platiti Davatelju leasinga kroz akontaciju (kada je ugovorena) i mjesečne obroke, a kako je to navedeno pod 1. i 3. ove točke Općih uvjeta.

1. Akontacija, (kada je ugovorena), koja se sastoji od posebne najamnine, kao razmjernog dijela vrijednosti objekta leasinga, s uključenim PDV-om i razmjernog dijela PPMV-a, ugovara se i **uplaćuje u eurima (EUR)**, sastavni je dio ukupne naknade i ne vraća se Primatelju leasinga u slučaju redovitog niti u slučaju prijevremenog raskida Ugovora o operativnom leasingu. Akontacija dakle predstavlja unaprijed plaćeni dio ukupne naknade koji umanjuje osnovicu za njezin izračun.

2. Jamčevina (kada je ugovorena) ugovara se i **uplaćuje u eurima (EUR)** i za cijelo vrijeme trajanja Ugovora o operativnom leasingu ostaje kod Davatelja leasinga, te za nju Davatelj leasinga ne plaća kamatu. Iznos se ni u kojem slučaju ne može preblijati s tekućim plaćanjem mjesečnog obroka. Davatelj leasinga ima pravo iskoristiti iznos primljene jamčevine za naplatu svih tražbina prema Primatelju leasinga koje proizlaze iz Ugovora o leasingu i u vezi s Ugovorom, te će eventualno preostali iznos jamčevine vratiti Primatelju leasingu u roku 60 (šezdeset) dana od potpunog podmirenja dugovanja Primatelja leasinga.

3. Poseban porez na motorna vozila, u razmjernom je dijelu sastavni dio mjesečnog obroka te se ne vraća Primatelju leasingu u slučaju redovitog niti u slučaju prijevremenog raskida Ugovora o operativnom leasingu.

13. SREDSTVA OSIGURANJA

Kao sredstvo osiguranja za obveze Primatelja leasinga po Ugovoru o operativnom leasingu, Primatelj leasinga, jamac i/ili sudužnik se obvezuju dostaviti Davatelju leasinga bianco mjenice, zadužnice i druga sredstva osiguranja (čija vrsta i broj je određen Ugovorom o operativnom leasingu), kojima će isti jamčiti Davatelju leasinga za sve obveze Primatelja leasinga iz Ugovora o operativnom leasingu.

Ako zbog bilo kojih razloga bilo koje Sredstvo osiguranja naplate iz Ugovora o operativnom leasingu prestane biti pravno valjano ili obavezujuće za Primatelja leasinga i/ili njegovu imovinu, ili ako prema mišljenju Davatelja leasinga bilo koje takvo Sredstvo osiguranja ne pruža više dovoljno osiguranje za obveze Primatelja leasinga temeljem Ugovora o operativnom leasingu, Primatelj leasinga je obavezan izdati, po potrebi ovjeriti i isporučiti Davatelju leasinga bilo kakvo dodatno sredstvo osiguranja koje Davatelj leasinga zahtjeva. Na zahtjev Davatelja leasinga ugovorne strane će zaključiti bilo koje dodatne ugovore i/ili pravne dokumente potrebne da bi bilo koje sredstvo osiguranja bilo pravno valjano.

Primatelj leasinga je u roku od petnaest (15) dana od dana izdavanja obavijesti od strane Davatelja leasinga obavezan zamijeniti odnosno dostaviti pravovaljan dokument kao sredstvo osiguranja naplate.

Primatelj leasinga, jamac i/ili sudužnik u istoj mjeri i solidarno jamče za sve obveze iz Ugovora o operativnom leasingu. Jamac i/ili sudužnik se neopozivo obvezuju da će na poziv davatelja leasinga podmiriti sve postojeće obveze Primatelja leasinga po Ugovoru o operativnom leasingu. Davatelj leasinga dostavlja obavijesti i isprave Primatelju leasinga, jamcima i/ili sudužnicima na zadnju adresu koju su oni pismeno javili i takva dostava smatra se urednom.

Davatelj leasinga će u roku od 60 (šezdeset) dana od dana potpunog podmirenja dugovanja Primatelja leasinga, vratiti Primatelju leasinga neiskorištena sredstva osiguranja.

Ukoliko Davatelj leasinga ne bude u mogućnosti izvršiti povrat instrumenta osiguranja uslijed činjenice da mu isti neće biti dostavljen u navedenom roku od strane Financijske agencije, odnosno drugog nadležnog tijela za provođenje ovrhe, tada će povrat predmetnog instrumenta osiguranja biti izvršen u roku od 60 (šezdeset) dana od dana kada nadležno tijelo izvrši dostavu instrumenta osiguranja Davatelju leasinga.

14. MJENICE

Kao sredstvo osiguranja za obveze Primatelja leasinga po Ugovoru o operativnom leasingu, Primatelj leasinga, jamci i/ili sudužnici se obvezuju dostaviti Davatelju leasinga bjanko mjenice (čiji broj je određen ugovorom o leasingu) koje će isti potpisati u svojstvu mjeničnog dužnika s mjeničnim očitovanjem kojim jamče Davatelju leasinga za sve obveze Primatelja leasinga iz Ugovora o operativnom leasingu te potpisom Ugovora ovlašćuju Davatelja leasinga da u slučaju neplaćanja bilo kojeg dospjelog iznosa koji Primatelj leasinga duuguje Davatelju leasinga po Ugovoru o operativnom leasingu, ispuni takve mjenice i u njih unese sve i bilo koje mjeničnopravne sastojke, uključujući i mjenični iznos koji odgovara dospjelim, a neplaćenom iznosu duga Primatelja leasinga, kao i da radi naplate tih mjenica poduzme sve radnje predviđene propisima. O ovlasti iz ovog stavka Primatelj leasinga, jamci i/ili sudužnici će Davatelju leasinga uručiti i posebnu ispravu. Ugovorne strane izričito su sporazumne da se postavljanjem zahtjeva i/ili poduzimanjem radnji radi ostvarivanja prava Davatelja leasinga iz mjenica ne novira Ugovor o operativnom leasingu odnosno obveze Primatelja leasinga, jamca i/ili sudužnika iz Ugovora o operativnom leasingu ne zamjenjuju mjeničnim obvezama. Primatelj leasinga, jamci i/ili sudužnici izričito su suglasni da se svako pojedinačno i sva zajedno sredstva osiguranja tražbine Davatelja leasinga iz Ugovora o operativnom leasingu odnose i na tražbinu iz mjenica. Primatelj leasinga, jamci i/ili sudužnici potpisom Ugovora o operativnom leasingu neopozivo i bezuvjetno se odriču svih izvanmjeničnih prigovora protiv mjeničnog vjerovnika i njegovog zahtjeva za isplatom mjenica.

15. OSTALE NAKNADE I TROŠKOVI

Primatelj leasinga se za cijelo vrijeme trajanja leasinga obvezuje nadoknaditi Davatelju leasinga sve troškove nastale zbog plaćanja osiguranja, sva porezna opterećenja koja prate Objekt leasinga, kao i sve troškove ostvarivanja naplate tražbina iz Ugovora te sve sudske i izvansudske troškove (kao što su odvjetnički, sudski izvansudski, javnobilježnički, troškovi vještačenja, troškovi povrata Objekta leasinga, troškovi dolaska u posjed Objektu leasinga, troškovi prijevoza Objekta leasinga, troškovi traženja adresa i drugi eventualni troškovi). Davatelj leasinga ima pravo obračunati i naplatiti Primatelju leasinga – pravnoj osobi troškove opomena. Nadalje, Davatelj leasinga ima pravo obračunati i naplatiti Primatelju leasinga troškove naplate tražbina iz Ugovora o leasingu, troškove povrata Objekta leasinga, te troškove informacija u visini kako su isti određeni Odlukom o visini naknada i troškovima za usluge koja je dostupna na internetskim stranicama Davatelja leasinga (www.raiffeisen-leasing.hr), kao i na Oglasnoj ploči u poslovnim prostorijama Davatelja leasinga u njegovom sjedištu i podružnicama. Na troškove naplate tražbina iz Ugovora i troškove povrata Objekta leasinga obračunava se PDV.

Primatelj leasinga obvezuje se Davatelju leasinga nadoknaditi sve troškove koji proizlaze iz korištenja Objekta leasinga (troškove carinskih, prekršajnih i eventualnih drugih postupaka i izrečenih kazni u tim postupcima, troškove kazni nepropisnog parkiranja i premještanja Objekta leasinga i započelih radnji premještanja Objekta leasinga, trošak kazne neplaćanja HRT pristojbe, odnosno neprijavlivanje prijemnika, kao i sve ostale troškove uzrokovane korištenjem Objekta leasinga suprotno postojećim propisima). Primatelj leasinga obvezuje se, također, Davatelju leasinga naknaditi i sve troškove koji terete Davatelja leasinga kao vlasnika Objekta leasinga, kao što je npr. trošak plaćanja HRT pristojbe.

Radi podmirenja gore navedenih troškova ili obveza, Davatelj leasinga ovlašten je i nakon raskida ili isteka Ugovora o operativnom leasingu zadržati i upotrijebiti sredstva osiguranja, te time Davatelj leasinga ima pravo zadržati sredstva osiguranja najkasnije do isteka rokova određenih točkom 9. i 10. ovih Općih uvjeta, a sve radi osiguranja naplate troškova prouzročenim korištenjem objekta leasinga koji od strane Davatelja leasinga nisu zaprimljeni do dana raskida ili isteka ugovora o operativnom leasingu.

Primatelj leasinga potpisom Ugovora o operativnom leasingu ovlašćuje Davatelja leasinga da može opunomoćiti treće osobe radi zaštite svojih prava iz Ugovora, te se obvezuje nadoknaditi sve troškove angažiranja trećih osoba. Na sva dospjela, a nenaplaćena potraživanja Davatelj leasinga ima pravo zaračunati zakonsku zateznu kamatu.

Davatelj leasinga ima pravo Primatelju leasinga na sve gore navedene troškove obračunati naknadu troškova obrade.

16. SUDSKA NADLEŽNOST

U slučaju spora nadležan je sud u Zagrebu.

17. ZAŠTITA PODATAKA

Osobne podatke fizičke osobe kada se pojavljuje u svojstvu Primatelja leasinga, jamca, kao i osobe koja se pojavljuje u svojstvu osobe ovlaštene za zastupanje pravne osobe Primatelja leasinga i/ili jamca, Davatelj leasinga prikuplja i obrađuje u skladu s važećim propisima koji uređuju zaštitu osobnih podataka. Informacije o pravima i obvezama Davatelja leasinga, koje se odnose na prikupljanje i obradu osobnih podataka, svrhe i pravne osnove obrade, te informacije o pravima i obvezama osobe čiji se osobni podaci obrađuju, o mjerama sigurnosti i zaštite osobnih podataka koji se obrađuju, kao i sve druge informacije koje je Davatelj leasinga kao voditelj obrade dužan pružiti osobama čiji se osobni podaci obrađuju, nalaze se u "Pravilima postupanja Raiffeisen Leasing d.o.o. s osobnim podacima", (dalje: Pravila) koja su dostupna na službenoj internetskoj stranici Davatelja leasinga (www.raiffeisen-leasing.hr), kao i na Oglasnoj ploči u poslovnim prostorijama Davatelja leasinga u njegovom sjedištu i podružnicama. Prihvatom ovih Općih uvjeta i/ili potpisom ugovora o leasingu osoba čiji se osobni podaci obrađuju potvrđuje da je kroz Pravila od Davatelja leasinga dobila sve navedene informacije.

Svi podaci, informacije, činjenice i okolnosti za koje je Davatelj leasinga saznao u poslovanju s Primateljem leasinga, odnosno dobavljačem leasinga, pa tako i osobni podaci fizičkih osoba smatraju se povjerljivim podacima. U odnosu na sve osobne i/ili povjerljive podatke Davatelj leasinga je dužan postupati u skladu sa svojim zakonskim obvezama vezanim uz tajnost i zaštitu podataka, osiguravajući povjerljivost postupanja s tim podacima i punu zaštitu povjerljivih podataka na strani svih osoba kojima će u skladu sa ovom suglasnošću biti omogućen pristup zaštićenim podacima kao i njihovo korištenje isključivo u zakonite svrhe i na način koji se ne može smatrati suprotnim interesima ugovornih strana.

Fizička osoba kada se pojavljuje u svojstvu Primatelja leasinga, jamca, kao i osoba koja se pojavljuje u svojstvu osobe ovlaštene za zastupanje pravne osobe Primatelja leasinga i/ili jamca, daje svoju suglasnost Davatelju leasinga:

- da prikuplja i obrađuje njene osobne i/ili povjerljive podatke dane dobrovoljno prilikom podnošenja zahtjeva za odobrenje leasinga i sklapanja Ugovora o operativnom leasingu, kao i podatke za koje Davatelj leasinga sazna tijekom i vezano uz Ugovor o operativnom leasingu i
- da predmetne podatke koristi u svojim poslovnim evidencijama, obrađuje ih i
- omogućiti korištenje, dostavu i obradu tih podataka od strane drugih fizičkih i/ili pravnih osoba, državnog ili drugog tijela radi obavljanja poslova u okviru njihove zakonom utvrđene djelatnosti (npr. Sud, MUP, HRT, Porezna uprava, osiguravajuća društva, ovlaštenici naplate parkiranja itd.) na njihov službeni i pisani zahtjev uz navođenje svrhe i pravnog temelja za korištenje podataka, te vrstu podataka koji se traže, kao i da predmetne podatke proslijedi u centralnu bazu podataka Raiffeisen Grupe u zemlji i i inozemstvu i time omogućiti korištenje i obradu tih podataka, s time da se navedeni podaci mogu koristiti unutar navedene Grupe.
- da Davatelj leasinga sve njene osobne i/ili povjerljive podatke nužne za izvršenje ugovora o osiguranju čiji je predmet osiguranje Objekta leasinga proslijedi Osiguratelju radi izvršenja ugovora o osiguranju, te da Davatelj leasinga Osiguratelju proslijedi i sve podatke o leasing ugovoru za cijelo vrijeme trajanja istog.

18. MJERE OGRANIČAVANJA/SANKCIJE

Mjere ograničavanja odnosno sankcije predstavljaju instrument diplomatske ili gospodarske naravi kojima se nastoji promijeniti aktivnosti ili politike poput kršenja međunarodnog prava ili ljudskih prava, ili politike koje ne poštuju vladavinu prava ili demokratska načela, a koje donose i provode slijedeća tijela: Ujedinjeni narodi, Europska unija, vlada Sjedinjenih Američkih Država („SAD“), odnosno SAD, uglavnom putem Ureda za kontrolu strane imovine Ministarstva financija SAD-a („OFAC“), Ujedinjeno Kraljevstvo, Švicarska te druga nadležna tijela i institucije koje pripadaju prethodno navedenim tijelima. Osobe koje podliježu sankcijama se ili nalaze na sankcijskim listama ili su pak u vlasništvu, pod izravnom ili neizravnom kontrolom ili nastupaju u ime osobe koja se nalazi na sankcijskoj listi ili po drugoj osnovi podliježu sankcijama.

Primatelj leasinga izjavljuje i jamči Davatelju leasinga da niti on a niti njegovi zaposlenici, poslovni suradnici, jamci nisu osobe koje podliježu

sankcijama, da neće Objekt leasinga koristi bilo izravno bilo neizravno, kao i prihode koje ostvaruje korištenjem Objekta leasinga, te bilo koji drugi aspekt svoje poslovne aktivnosti koristi i/ili usmjeriti prema osobama koje podliježu sankcijama.

Ukoliko je Primatelj leasinga osoba koja podliježe sankcijama ili pak krši propise o sankcijama, ukoliko je protiv njega ili bilo koje povezane osobe podnesen zahtjev/tužba ili poduzeta radnja ili pokrenuta istraga ili postupak u vezi s ili radi primjene sankcija od strane nadležnog tijela, Davatelj leasinga može, i to neovisno o odredbama Ugovora o leasingu, raskinuti ugovorni odnos s Primateljem leasinga.

19. OSTALE ODREDBE

Primatelj leasinga, jamac i njihovi ovlašteni zastupnici-fizičke osobe potpisom Ugovora o operativnom leasingu potvrđuju da su upoznati s činjenicom da tražbina Davatelja leasinga po Ugovoru o operativnom leasingu *jest/može* biti, i to djelomično ili u cijelosti, osigurana u sklopu poslovne suradnje između Davatelja leasinga i osiguravajućeg društva UNIQA osiguranje d.d., a u okviru koje poslovne suradnje Davatelj leasinga osiguravajućem društvu treba dostaviti i dostavlja podatke, dokumentaciju i činjenice vezano uz Ugovor o operativnom leasingu, uz sudionike ugovora o operativnom leasingu i uz sami Objekt leasinga.

Primatelj leasinga, jamac i njihovi ovlašteni zastupnici-fizičke osobe potpisom Ugovora o operativnom leasingu daju svoju suglasnost Davatelju leasinga da vezano za Ugovor o operativnom leasingu koji je osiguran u sklopu predmetne poslovne suradnje između Davatelja leasinga i osiguravajućeg društva UNIQA osiguranje d.d., može sve podatke, informacije, činjenice, okolnosti, Ugovor o leasingu i svu pripadajuću ugovornu dokumentaciju (a koju su Primatelj leasinga, jamac i njihovi ovlašteni zastupnici-fizičke osobe dali dobrovoljno prilikom podnošenja zahtjeva za odobrenje leasinga, obrade i odobrenja zahtjeva, prilikom sklapanja Ugovora o operativnom leasingu), podatke o Objektu leasinga po Ugovoru o operativnom leasingu, kao i sve druge podatke, informacije, činjenice, okolnosti koje je Davatelj leasinga primio tijekom trajanja ugovornog odnosa a vezano uz Ugovor o operativnom leasingu, sudionike Ugovora o operativnom leasingu i Objekt leasinga, a koji podaci se smatraju osobnim i/ili povjerljivim sukladno Zakonu o zaštiti osobnih podataka i Zakonu o leasingu, uključujući i bilo kakve podatke čije eventualno ograničenje korištenja i obrade može biti ili je predviđeno drugim pozitivno pravnim propisima, može koristiti u svojim poslovnim evidencijama, obrađivati ih i omogućiti njihovo korištenje, dostavu, razmjenu i obradu osiguravajućem društvu UNIQA osiguranje d.d., Predmetna suglasnost Primatelja leasinga, jamca i njihovih ovlaštenih zastupnika-fizičke osobe, daje se u okviru i za svrhu osiguranja tražbine kod osiguravajućeg društva UNIQA osiguranje d.d po predmetnom ugovoru o operativnom leasingu, prihvata osiguranja, obračuna premija osiguranja, obrada zahtjeva za naknadu iz osiguranja i rješavanja eventualnog odštetnog zahtjeva vezano uz Objekt leasinga i Ugovor o operativnom leasingu te ugovor o osiguranju tražbine po ugovoru o operativnom leasingu, uključujući i ostvarivanje regresnih prava osiguravatelja i korištenja drugih prava vezano uz i iz ugovora o osiguranju tražbine po Ugovoru o operativnom leasingu.

Primatelj leasinga, jamac i njihovi ovlašteni zastupnici-fizičke osobe potpisom Ugovora o operativnom leasingu potvrđuju i daju suglasnost kako slijedi:

- da osiguravajuće društvo UNIQA osiguranje d.d, može primljene podatke i dokumentaciju koristiti u svojim evidencijama, obrađivati ih i te evidencije razmjenjivati s trećim osobama u gore navedene svrhe,
- da su upoznati sa pravom i mogućnošću osiguravajućeg društva UNIQA osiguranje d.d. na ostvarivanje *regresnih prava* vezano uz Ugovor o operativnom leasingu i osiguranje tražbine po Ugovoru o operativnom leasingu,
- da su upoznati i suglasni da Davatelj leasinga može ustupiti svoje potraživanje i sva prava po Ugovoru o operativnom leasingu do visine isplaćene štete po Ugovoru o osiguranju tražbine društvu UNIQA osiguranje d.d., te da osiguravajuće društvo UNIQA osiguranje d.d. vodi regresni postupak do visine isplaćene naknade po ugovoru o osiguranju tražbine kao i postupak naplate protiv Primatelja leasinga i drugih sudionika Ugovora o operativnom leasingu a vezano uz potraživanje po Ugovoru o operativnom leasingu i ugovoru o osiguranju tražbine po Ugovoru o operativnom leasingu.

Davatelj leasinga ima pravo prenijeti, kao i potpuno ili djelomično ustupiti svoja prava i obveze iz Ugovora o operativnom leasingu na treću osobu. Primatelj leasinga može svoja prava i obveze iz Ugovora o operativnom leasingu prenijeti na treće samo uz prethodnu pismenu suglasnost Davatelja leasinga.

Prebijanja sa potraživanjima Primatelja leasinga moguća su samo ako se Davatelj leasinga s time složi.

Primatelj leasinga mora Davatelju leasinga odmahpisano, preporučenom poštom, javiti svaku promjenu adrese, odnosno sjedišta. Do primitka takve pisane obavijesti sve dostave izvršene na adresu naznačenu u Ugovoru o operativnom leasingu smatrati će se pravovaljanim. Ako bilo koja odredba Ugovora o operativnom leasingu i/ili Općih uvjeta postane nevaljana, to neće utjecati na valjanost ostalih odredbi. Ugovorne strane su suglasne da se eventualno nevaljana odredba iz predmetnog ugovora zamijeni valjanom.

Primatelj leasinga jamči Davatelju leasinga da je valjano osnovan i da posluje sukladno pozitivnim propisima RH i osnivačkim i internim aktima Primatelja leasinga, te da ima punu sposobnost kao i sve potrebne dozvole punomoći ili suglasnosti za zaključenje i izvršenje Ugovora o operativnom leasingu. Ugovor o operativnom leasingu stupa na snagu tek kada Primatelj leasinga ispuní sve obveze i ostale uvjete unutar roka utvrđenog Ugovorom i Općim uvjetima, koji su sastavni dio Ugovora te predstavljaju cjelinu.

Ovlašteni zastupnici ugovornih strana pročitali su Ugovor o operativnom leasingu i ova Opća pravila, te ga u znak razumijevanja i prihvaćanja

vlastoručno potpisuju, na datum naznačen u Ugovoru o operativnom leasingu.

Primatelj leasinga izjavljuje da je upoznat s vrstama i visinom ostalih naknada (posebne naknade, ostali troškovi, izdaci) za koje Davatelj leasinga može teretiti Primatelja leasinga u trenutku sklapanja Ugovora ili tijekom njegova trajanja pored pojedinih naknada iz Članka 3. Ugovora o leasingu. Vrsta i visina ostalih naknada određena je ovim Općim uvjetima i/ili Odlukom o visini naknada i troškovima za usluge koja je dostupna na internetskim stranicama Davatelja leasinga (www.raiffeisen-leasing.hr), kao i na Oglasnoj ploči u poslovnim prostorijama Davatelja leasinga u njegovom sjedištu i podružnicama. Primatelj leasinga suglasan je da je Davatelj leasinga ovlašten izmijeniti i dopuniti kako Opće uvjete tako i Odluku o visini naknada i troškovima za usluge, a o kojim će izmjenama i dopunama Davatelj leasinga obavijestiti Primatelja leasinga u pismenom obliku putem pošte ili objavom na internet stranicama Davatelja leasinga. Primatelj leasinga pridržava pravo prigovora na izmijenjene dijelove u roku od 8 dana od dana primitka obavijesti.

Ugovor o operativnom leasingu kao i sve njegove dopune i izmjene valjane su samo ako su sklopljene u pisanom obliku. Sve obavijesti i izjave koje se daju vezano uz odredbe Ugovora o operativnom leasingu moraju biti dane u pisanom obliku, uključujući i obavijesti o promjenama Općih uvjeta ugovora o operativnom leasingu.

Ovi uvjeti stupaju na snagu danom donošenja, a primjenjuju se od **01.01.2023.**